

EMO

Syrjän päärakennuksen kunnostus- ja korjaushanke

Tällä nimellä kulkee Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014-2020 :n hanke, joka nyt toukokuussa 2023 alkaa olla päätöksessä. Yleishyödylliseksi investointihankkeeksi kulttuurin ja luonnonperinnön saralla 10.2. 2021 hyväksyty hanke mahdollisti arvokkaan rakennuksen kunnostustöiden aloittamisen. Eteläisen maaseudun osajat EMO ry:n suosituksesta hanke sai 50% tuen. Rahaa hankkeeseen myönnettiin 13830€. Syrjä-seura maksoi toisen puolen, joten hankkeen arvo oli 27 660€. Kunnostushankkeessa tehtiin lisäksi talkootyötä satoja tunteja, joista osa, 340 tuntia, laskettiin hankkeessa 5100 euron arvoiseksi yksityiseksi vastikkeettomaksi työksi. Lopen kunta lainasi seuralle osuuden, joka myöhemmin tuli rahoittajilta.

Purkutöiden ja hirsikunnostuksen tekijöitä etsittiin ja pyydettiin tarjouksia. Purkutöistä kiinnostui neljä yritystä. Edullisin Yleismies Immonen oli mainio valinta. Hänen firmansa dokumentoi työt kuvaamalla ja oli töissään huolellinen ja ripeä. Tehtyjä töitä: sortuvan uunin ja hormin purku, rikkoutuneen välikaton eristeiden tyhjennys, kahden lattian purku ja alapohjien tyhjennys, betonin piikkaaminen irti kivijalasta, ulkovuorilaudoituksen lahojen osien sahaus, jotta hirsien kuntoa päästiin arvioimaan. Hirsikunnostajien löytäminen oli kiven alla, yhteyttä otettiin 37 tekijään, joihinkin useita kertoja. Kolmas kerta toden sanoo ja lopulta kävi hyvin: Syrjän hirsikunnostuksia ja hankkeen muita töitä tekemään lupautui Lintukorpi Oy. Tässä hankkeessa Lintukorven toimesta rakennuksen runkoa oikaistiin ja painunut koillisnurkka nostettiin ylös. Hirsikunnostuksia tehtiin itäpäädyssä ja talon sisäseinissä. Kahden tulisijan paikalle valettiin uusi perustus.

Talkootyötä tekivät seuran jäsenet, loppilaiset, kyläläiset ja jokunen satunnaisempi kävijä. Työ oli maan kärräystä, betonin kantoa, tiilien puhdistusta ja pinoamista, tavaroiden siirtelyä, talkoohuoltoa, ikkunoiden ja karmien kunnostusta ja maalausta. Syrjän ikkunoiden kunnostaminen kokonaan talkoilla osoittautui liian suureksi urakaksi. Ikkunakorjaaja Lassi Tudeer saatiin TriPla hankkeen kautta töihin korjaushankkeen oheen ja kaikki ulkoikkunat kunnostettua.

Koronaepidemia kuritti tätä hankettakin. Se vaikutti talkooväen saantiin ja toimijoihin ja ennen kaikkiea toteutumatta jääneet tapahtumat kurjistivat seuran talouden. Rakennuksen rakennusvaiheet ja rakenteet ja muut havainnot olisi pitänyt pystyä kirjaamaan talteen heti tuoreeltaan. Tähän rakennuksen dokumentointiin ei oltu varattu resursseja. Olisi syytä saada aikaan rakennushistorian dokumentointi kestävästi. Hyviä asioita tapahtui paljon. Talkoot ovat myönteinen yhteisöllinen tapahtuma, jossa jaetaan sosiaalista hyvää. Rakennuksen historiasta ja rakennushistoriasta saatiin uutta tietoa. Muurarien uuniin muuraama pieni apteekkipullo ajoitti uunin 1920-luvulle.

Heinäkuun 17. 2022 seura järjesti Syrjässä perinnerakentamisen iltapäivän, jossa perinnerakentaja Janne Lintukorpi kertoi näkemyksiään vanhan talon kunnostuksesta ja etenkin huomioita Syrjästä Syrjästä on nyt kiinnostuttu uudella tavalla eri viranomaisten ja vaikuttajien kesken. Hanke ja tieto sitä toivat Syrjälle tärkeää näkyvyyttä. Kunnostustyö saatiin käyntiin ja kirjaimellisesti päälle kaatuvat tuhot estettyä.

Itäpäädyn sisäilman ongelma on poistunut, kun hajun aiheuttajaksi osoittautunut romahtanut alapohja poistettiin. Tämä oli tärkeä hanke

**Euroopan unionin
rahoittama**

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin